

Kulturdepartementet

Kulturutredningen 2013

Høringsuttalelse fra Telemark Museum

Vi viser til kap. 11.5.2.

Telemark Museum var et av de første som gikk inn i en konsolideringsprosess, og består i dag av 9 museumsenheter, fordelt på seks kommuner i Nedre Telemark, et område med cirka 75 % av fylkets befolkning. De profesjonelle funksjonene innen bygningsvern og samlingsforvaltning har blitt vesentlig oppgradert som følge av reformens krav til økt profesjonalitet. Formidling og publikumsrettede tilbud har også blitt profesjonalisert, men omfanget må reduseres i forhold til i fjor pga av sviktende driftsgrunnlag. Museumsreformens intensjon om å "ikke sentralisere" (11.5.2) har for TMs vedkommende ført til at alle enheter i dag har et relativt svakt driftsgrunnlag. Antall årsverk er kun 2,6 i gjennomsnitt pr. museumsenhet, det er bare marginalt mer enn de ni museene hadde samlet tidligere, mens oppgavene, kravene og forventningene er økt. Den tidligere største enheten, det gamle region/fylkesmuseet i Skien har stagnert som formidlingsarena, selv om Skien faktisk yter det største bidrag som vertskommune. De økte statlige og fylkeskommunale bidrag som kom med museumsreformen gikk med til å utvikle felles administrative infrastrukturer, nødvendig oppgradert bygningsvern samt å foreta nødvendige tariffbaserte lønnsoppgraderinger. De kommunale tilskudd har stått omtrent helt stille i ti år. Noen steder blir tilskuddene også gjenstand for kuttforslag ved de årlige budsjettprosessene. Forventningene fra kommuner og publikum til hva TM skal levere, særlig på skoleformidling og publikumsrettet aktivitet, er derimot konstante eller økende

Det har ikke lyktes TM å få gjennomslag for søknader om statlige investeringer. Ingen av TMs museumsanlegg har publikumsfasiliteter for helårs drift, og hovedsetet på Brekke, har ikke arbeidsplasser som innfrir dagens krav og ikke universell tilgjengelighet verken for ansatte eller publikum. To store investeringsløft er likevel realisert; fellesmagasin og nytt sjøfartsmuseum, er gjennomført uten statlige bidrag på investerings siden. Så langt har de satsingene ikke utløst noen økning i de statlige eller fylkeskommunale driftstilskuddene, noe som nå kan sette det siste i fare for å måtte oppgis som museumsbygg, selv om bygget er sterkt lokalt og regionalt forankret og er nesten fullfinansiert.

Eierstrukturen gjør det vanskelig å gjøre prioriteringer. Så lenge alle eierstyrer og kommuner forventer det samme omfanget av tilbud, og viser til konsolideringsavtalene som ble inngått for flere år siden, blir resursene smurt tynt og stadig tynnere utover. Det blir dermed vanskelig å gjøre faglig funderte satsinger og for styret i stiftelsen TM å gjøre strategiske prioriteringer. Det ble gjennomført en evaluering av TM av Telemarksforskning i 2011 som peker på mange av disse strukturelle problemene. Museumsreformen har med andre ord skapt forventninger som ikke er blitt innfridd i denne delen av Telemark – og som vanskelig kan innfris under de betingelsene museet arbeider under. For TM blir det fremover tvingende nødvendig å gjennomføre tilpasninger av deler av driften for å nedjustere aktiviteten og oppgavene til det faktiske resursgrunnlaget. Vi håper departementet kan bidra med retningslinjer for å tilpasse konsolideringsmodellen slik at museet kan oppnå et større handlingsrom og en strategisk styringsevne slik reformens hovedmål kan videreføres.

Vennlig hilsen

Jorunn Sem Fure

Direktør

Øvregate 41, 3715 Skien
Sentralbord: 35 54 45 00
Faks: 35 54 45 01
Org. nr: 970 946 047
post@telemark.museum.no

www.telemarkmuseum.no

